

Universitäts- und Landesbibliothek Tirol

Viam Regiam Lusatiae Superioris

Schwartz, Johann Friedrich

[Wittenberg], 1732

VIII

[urn:nbn:at:at-ubi:2-520](#)

que procedere cum suis negotiis debeant, id est, partibus Saxonice usque ad Bardennvich, ubi prævideat Hredi, & ad Schesla, ubi prævideat Madalgotz. Ad Magadoburg prævideat Hatto. Ad Erpisfurt prævideat Madalgaudus, ad Foracheim, ad Breemberg, & ad Ragenisburg, Audulphus & Lauriacum Warnarius &c.

VIII.

*Insecutis regum Saxonicae stirpis temporibus, quin commercia incrementa cœperint, nulla plane causa est, ut dubitemus. Quis enim nescit, quantum industriae impenderit HENRICVS, quem Aucupis nomine designare solent scriptores, qui rerum gestarum monumenta consignarunt, ut Saxonum suorum & totius Germaniae conditio-
nem meliorem redderet? Quis ignorat, omnes illum nervos intendisse, in gloriam suæ gentis amplificandam? Quanto magis vero ad salutem cujusve reipublicæ pro-
movendam faciunt commercia, tanto minus certe negle-
xisse videtur illa, quæ ad frequentiorem illorum usum per-
tinere sapientissimus princeps, pro ea, qua in gubernanda
republica pollebat, prudentia, optime perspiciebat. At-
que hoc eo probabilius ad fidem videtur, quo certius est
ex EKKEHARDO, & capitulari CAROLI M. supra in medium adducto, jam CAROLI M. temporibus plures Germaniae
urbes commercio floruisse. Vectigalia autem mercium
aliarumque rerum nomine instituta fuisse, magis verisimi-
le est, quod optime intelligebat prudentissimus Rex, nervos
reipublicæ in iis consistere, inde & pacis ornamenta, & belli
subsidia, petenda esse. De OTTONE M. denique cognitum
habemus, illum anno 966. Bremæ urbi facultatem solenni-
um nundinarum instituendarum concessisse, eaque con-
cessione tum huic, tum aliis quibusdam vicis, & urbibus, in-
dulta effecisse, ut certus esset commerciorum locus, sole-
mnisque mercandi causa conventus. His autem rebus li-
bertatem mercatorum commeandi, mercesque, quocunque
vellent,*

vellent, deportandi, sensim paulatimque fuisse imminutam, nemo non videt.

IX.

Sed progredimur nunc ad tempora illa, quibus Germania nostra commerciis fuit florentissima. Admodum paucæ erant, quæ a peregrinantibus olim advehabantur, merces. Neque etiam major illarum rerum copia erat, quæ ad alios perferebantur. Sed dici non potest, quantum, Svevicis imperatoribus regnantibus, incrementi cœperit omnis generis mercatura. Imprimis vero seculo XI. & XII. patria nostra commerciis sic inclaruit, ut nulli rerum publicarum, quæ in Europa extabant, esset secunda. Neque mentior, si dico, illam omnes fere post se reliquise. Satis celebre est fœdus illud Hanseaticum, & ita cuivis notum, ut multis verbis de eo opus esse non videatur. Id saltem non possum non monere, urbes, quæ in hoc fœdus coiverunt, hoc maxime spectasse, ut contra prædones se defenserent, libereque, quounque vellent, navigare, merces, imprimis in Germania confectas, exportare, & alias desideratas afferre possent. Quo majus autem fuit illis temporibus negotiandi studium, quo plures etiam undiquaque, tum ex ipsa Germania nostra, tum ex regionibus exteris mercium petendarum causa, concurrebant, tanto faciliores fuerunt principes illorum temporum in vectigalibus & teloniis imponendis. Quæ quo frequentiora facta sunt, eo magis ad stricti fuerunt peregrinantes, ut viis, in quibus loca teloniis solvendis constituta erant, insisterent. Tantum enim abest, ut pristina semper abstinentia & æquitate usi sint Germani in vectigalibus imponendis, ut potius eo processerit imperantium in conquirendis hac ratione opibus studium, ut publica opus esset auctoritate, ad coercendam hominum lucri cupidissimorum licentiam, & nisi omnem commerciorum usum brevi extinctum vellent, injustis illis vectigalibus modus ponendus esset. Quid hac de re actum sit